

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Nagyon sokat beszélnek

manapság nacionalizmusról, amelyet minden párt és minden érdekcsoport másként és másként magyaráz. Hogy ez a különféle magyarázata egy és ugyanazon fogalomnak lehetséges, azon nem szabad csodálkoznunk, mert a politikai pártéletben rendszerint nem a gombot varrják a kabáthoz, hanem a kabátot a gombhoz, ami végeredményben a felvarrás után már nem látszik, hiszen a kabát is megvan és a gomb is megvan, egymással szoros összefüggésben. Azt követően már nem igen keresik, hogy a meglévő kabáthoz varrják a gombot, vagy pedig a talált gombhoz vásároltak kabátot. Ezért természetes, hogy a nacionalizmus is más-más magyarázatot nyer az egyszerű fejtöveztől a tudományos professzori meghatározásig. Mivel azonban a tényekkel számolni kell, a nacionalizmus pedig létező valóság, érdeklünk megtudni, hogy az egyes pártoknak, melyekkel hol párhuzamosan igyekszünk haladni, hol pedig kényszerűleg szembe kerülünk velük, mi a felfogásuk, mi az elméletük a nacionalizmusról. Legújabbban a nemzeti keresztény párt, Cuza és Goga pártja, hozta nyilvánosságra nacionalista elméletét és a társadalmi osztályok közötti harcoló véleményét. A nacionalizmus — mondják Cuzák — elmélet, mely azon az egész világ által észlelt tapasztalati tényen alapul, hogy az emberiség különféle nemzetekből tevődik össze és ezen nemzetek mindegyike egy bizonyos meghatározott területen él. Nemzeteken kívüli vagy nemzeteken felüli ugynevezett humanitás nem létezik, legfeljebb mint képzeletbeli elgondolás. A történelem arra tanít, hogy emberiség soha nem volt csak a nemzetek által, amelyeknek nemzetisége természetes erő és megteremtője az emberi civilizációnak. A nemzetiségi érzés kifejezője ennek a természetes hatalomnak, ez uralkodik az emberiséget az egyes nemzeteken keresztül és ez teszi lehetővé, hogy ezek hivatásukat teljesíthessék, nemzeti kultúrájuk segítségével, fejlesztve egyéni tulajdonságaikat. A párt elméletével kapcsolatban azután beszélnek arról, hogy miként keletkeznek az egyes osztályok, amelyek a nemzeti akarat végrehajtószervei. Az állam a nemzet szervezett hatalma és elsőrendű feladata, hogy az egyes osztályok között bizottságot az összhangot, mindegyik osztály érdekeinek szolgálata által. A nemzetek létezésének célja, hogy megteremtse saját nemzeti kultúrájukat, amely minden emberi kultúrának alapja. A kultúra feltétele a nemzeti osztályok összhangjának biztosítása és progresszív fejlődésük szolgálata. Ezért — fejezi be a bennünket érdeklő fejtegetéseket a pártvezetőség — a nacionalisták, bárhol, éljenek is a világban, határozott ellenfelei az idegeneknek, akiknek természetellenes létezése tagadása a nemzeti és keresztény elméletnek, mert flagrns megsértése a nemzetiségi és emberiségi parancsnak.

Ennél az elméletnél is láthatjuk, hogy egy meglévő politikai gombhoz kerestek egy kabátot. Mindaz, amit a nacionalizmusról és annak következményeiről állítanak, csak úgy fogadható el, ha feltesszük a pártpolitika szemüvegét és azon keresztül azt vesszük észre, ami éppen jól esik, vagy elméletünk gyakorlati megvalósítása szempontjából hasznos. Mert ha Cuzák azt mondják, hogy nemzetek vannak és ebből a tagadhatatlan tényből azt a következtetést vonják le, hogy a nemzetiség a nemzetől elválaszthatatlan és ez biztosítja a haladást, akkor viszont nem

volna szabad tagadásba venni azt, hogy egy és ugyanazon az állami földterületen több nemzet is megtalálhatja megélhetése feltételeit. Az ő elméletük szerint azonban nemzet és föld elválaszthatatlan fogalmak, ami az államra alkalmazva igaz is, de nem igaz abban az értelemben, amint ők hirdetik. Ők ugyanis azt mondják, hogy egy bizonyos földterületen csak egy és ugyanazon nemzetiségű nemzet fainak van létjogosultságuk. Más a nemzetiségi nemzet és más az állam egészét alkotó nemzet. A nemzetiség egymagában nem jelent államot, amit bizonyít, hogy sok milliónyi ukrán él a földön, még hozzá egy és ugyanazon az összefüggő földterületen és mégsem alkotnak államot. A nemzetiség szerinti nemzet és az állam szerinti nemzet fogalma nem fedik egymást. Azt valószínűleg Cuzák sem tagadják, hogy például az Amerikában élő románok szintén tagjai a román nemzetiség szerinti nemzetnek, de viszont nem tagjai a román politikai nemzetnek. Olyan vitathatlan tények ezek,

melyeket a tudomány már régen megállapított. A romániai politikai nemzetnek egyenrangú tagja mindenki, aki román állampolgár, tartozzék bármely nemzetiséghez. Mondhatják azt, hogy nem román, mondhatják, hogy ilyen vagy olyan nemzetiségű, csak éppen azt az egyet nem mondhatják, hogy idegen. Idegen ezzel szemben mindenki, aki nem román állampolgár, tartozzék szintén bármely nemzetiséghez, ha az mindjárt a román lenne is. Államjogi szempontból így az amerikai állampolgársággal bíró román nemzetiségű idegen Románia számára, viszont nem idegen az a magyar, német, orosz, ukrán, vagy bármilyen nációból kizakadt ember, aki román állampolgársággal rendelkezik. Sántítanak a cuzista elmélet egyes megállapításai. Azok is, melyek kívül esnek a tudományos tételeken. Így nagyon furcsa az, amit a humanizmusról mond. Humanizmus nem létezik a nemzeteken kívül. Azt kell hinnünk, hogy egyes pártokon belül sem létezik, bármennyire nemzetiek-

nek és keresztényeknek is nevezik magukat. A cuzista elmélet nem jelent kevesebbet, minthogy Romániában csak a fajrománoknak van létjogosultságuk, a többiek tehát pusztuljanak; ezt megtehetik vagy szabadon választott módszer szerint, de ha nem tudnák magukat elhatározni, úgy majd gondoskodik róluk az elmélet — ha sor kerülhet gyakorlati megvalósítására. A kultúráról is szólnak, amely csak a nemzeti életben belül nyerhet szolgálatot. Mi ugyan úgy tudtuk, hogy a kultúra egyetemes úgy teremtő erejében, — amivel nem tagadjuk a nemzeti érzés nagy hatóerejét a kultúra fejlődésére — mint kihatásaiban, de ha Cuzák az ellenkezőjét állítják, akkor úgy kellene lennie, ha a valóságban nincs is úgy. Ha azonban az emberi jogok közé tartozik, hogy a nemzet nemzeti kultúrát teremtsen, akkor miért akarja megvonni ezt a jogot Romániában a nemrománoktól? Csak nem annak az emberiségnek a nevében, amely szerinte szintegy csak nemzetek életén belül van meg?!

Revolveres merénylet készült az angol király ellen

Londonnak nagy szenzációja van. Az angol fővárosból tegnap délután a világ minden tájára röptették a hírt, hogy Edward angol király ellen egy katonai ünnepség alkalmával merényletet kíséreltek meg, amely azonban szerencsére nem sikerült. A legelső jelentések szerint az angol király tegnap délelőtt a Hyde-parkban megtartott ünnepség alkalmával személyesen adta át az új lobogókat a gyalogos testőrség hat zászlóaljának és ezen ünnepély során súlyos incidens játszódott le.

Egy ismeretlen ember ugyanis áttörte a rendőri kordont és a király felé rohant. A rendőrség azonban az illetőt még idejében lefogta és azonnal az őrszobára kísérte. A letartóztatott ember zsebében revolvert találtak.

A nagy szenzációt keltett esetről gyors egymásutánban érkeztek a részletekben bővelkedő jelentések és ezek sorrend szerint a következő újabb adatokat közölték a nyilvánossággal: A király éppen befejezte a testőrségi zászlóaljok felett a szemlést és löháton elindult a csapatok élén a Buckingham-palota felé, amikor a nézők arra lettek figyelmesek, hogy egy ember áttört a rendőrkordont és gyors léptekkel a király felé siet. Ugyanakkor az is látható volt, hogy az ismeretlen férfi kezéből kiesik egy rongydarabba csavart tárgy, amely néhány centiméternyire a király lovától a kövezetre esett.

Szemtanuk szerint ez a leestt

tárgy, amelyről kiderült, hogy revolver volt, a király lovának oldalát érintette, de nem sült el.

A király azonnal észrevette a történetet és egy pillanatra úgy látszott, mint ha le akarna szállni a lóról, de azután nyugodtan tovább folytatta útját. Az incidens után a királyi palotában kijelentették, hogy a király támadójának revolvere nem érintette a király lovának oldalát. Más szemtanuk viszont azt állítják — és ilyenkor minden ember más-képpen látja az eseményeket —, hogy a revolver igen surolta a ló oldalát és ennek következtében a paripa fel is ágaskodott. A király ugyanebben a pillanatban hátrahémozott, két rendőr pedig rögtön lefogta a támadót.

Közben egy másik ember is jelentkezett és ki akarta társát szabadítani a rendőrség kezei közül.

A rendőrök erre sipjeleket adtak le és több társuk segítségével a támadót ártalmatlanná tették, egyben megvédték a nép dühe elől, amely az ismeretlen férfit meg akarta gyilkolni. Egyes szemtanuk szerint egy asszony ütötte ki a revolvert a negyven év körüli férfi kezéből.

Délután három órakor a Scotland Yard a következő hivatalos jelentést adta ki:

Amikor a királyi menet a testőrség zászlóadása alkalmával rendezett ünnepség végeztével visszatért a Hyde-parkból a királyi palota felé, a Constan-

tin-Hill utvonalon, közel a Wellington-ivhez,

egy ember kivált a tömegből, de egyelőre még nem lehetett megállapítani, hogy mi történt.

A király és az öt kísérő csapatok között a kövezeten egy revolvert találtak. A támadót azonnal őrizetbe vették és előállították az őrszobába. A revolvert nem sítették el, de négy golyóra volt töltve.

A londoni délutáni lapok már nagy cikkekben foglalkoznak az incidenssel

és azt állítják, hogy merényletet kíséreltek meg Edward király élete ellen.

A lapok tudósításai szerint, amikor a menet a királyi palota felé megindult, a köznység soraiból, amely lelkesen élte a királyt, hirtelen előre tolokodott egy férfi és felemelte karját a király felé. Ebben a pillanatban rávetették magukat az emberek és az illetőt ártalmatlanná tették, majd a rendőrségre vitték. Ott a sajtónak azt a felvilágosítást adták, hogy a férfi kezében pisztoly volt, amelyet azonban a rendőrség elvett tőle. Az Associated Press szerint a merénylet nem külföldi, hanem londoni. Az egyik fotóriporter egy pillanattal az esemény után lefényképezte a támadót, aki szegényesen öltözött ember volt.

A nagy zűrzavarban támadt különböző hírek nyomán olyan jelentések is láttak napvilágot, amelyek szerint tulajdonképpen nem is egy, hanem két merénylet történt.

Az egyik merénylet bombát do-

Az egyedüli, igazi és tényleges maradék- kiárúsítás

Gallia-nál

Timișoara, Bd. Ferdinand 7 (Palace)

bott volna, a másikat pedig revolver volt.

Amikor ugyanis a király — mondja ez a jelentés — a Hyde-park széléhez ért, a tömegeből előugrott egy ember, akinek kezében parittyaszerű tárgy volt és abból súlyos darabot repített a király felé. A dobás a király lovának szerszámját érte,

mire a ló felágaskodott.

A király azonban pillanatok alatt visszanyerte uralmát a ló felett, azután nyugodtan abba az irányba fordult, ahonnan a támadás történt. Közben óriási riadalom támadt, lovasrendőrök vágattak elő és körülvették a támadót.

Hat rendőr lefogta a merénylőt, ártalmatlanná tette és fejük fölé tartva vitték ki a tömegeből,

nehogy agyonüssék.

Azután autón a rendőrségre mentek vele. Nem messze ettől a helytől ugyanabban az időben a rendőrség elfogott egy kétségbeesetten hadonászó embert és az egyik tanu szerint néhány perccel később revolvert látott a földön. Ez a fegyver a másik merénylő kezéből esett volna ki.

A támadást követő pillanatok alatt a király kíséretében levő tisztek azonnal körülvették Edward királyt, hogy testükkel védelmezzék. A tömeg közben óriási lelkesedéssel ünnepelte a királyt megmenekülése alkalmából.

A merénylő egy londoni újságíró volt

Újabb londoni jelentés szerint az a beállítás, mintha a király ellen két személy kísérelt volna meg merényletet, semmiféle konkrét adattal alátámasztva nincsen. A rendőrség hivatalos jelentése szerint csak egy embert fogtak el és ez George Andrew Mac Mahon londoni újságíró.

A rendőrségen kihallgatása alkalmával állítólag csak ennyit mondott:

— Mindennek Sir Simon az oka. Tegnap irtam neki, ma pedig távbeszélőn hívtam fel, de minden hiábavaló volt. Remélem, hogy őfelségének nem történt semmi baja. Nem akartam bántani a királyt, tettemnek célja csak tiltakozás volt.

A rendőrség a merénylő kihallgatása után nyolc napon vizsgálati fogságot ren-

delt el. Nyolc nap múlva jogtalan lövegyver birtoklása címén indul meg ellene az eljárás. Azt a nőt, aki a merénylő kezéből a revolvert kiütötte, a tömeg a vállára vette és hosszasan éljenezte.

Londoni legújabb jelentés szerint általában csodálkozást keltett az a nyugalom és hidegvér, amelyet az angol király a kritikus percekben tanusított. A rendőrség előtt a merénylő kijelentette,

hogy London egyik nyugati városnegyedében van a lakása. Ismételten tiltakozott az ellen, mintha komoly merényletet akart volna a király ellen elkövetni. Csak tiltakozás volt a célja.

A merénylőnél az eldobott pisztolyon kívül két tölténytár volt tele éles töltésekkel, továbbá a király arcképe és egy londoni lap legújabb példánya.

Hitler üdvözlő távirata Edwardhoz

A merénylet tegnap már szóba került az angol parlamentben is. Az alsóházban Simon belügyminiszter Atlee őrnagynak, a munkáspárt ellenzéki vezérének kérésére röviden ismertette a rendőrségi nyomozás adatait, majd ezeket mondotta:

Meg vagyok győződve, hogy az egész ház mélyszégyen hálát érez, amiért ilyen gyorsan elhárult az őfelségét fenyegető súlyos veszedelem.

Az alsóház valamennyi tagja hosszan tartó éljenzéssel ünnepelte a királyt.

Ugyanezt a kijelentést lord Halifax pécsetőr megismételte a felsőházban is.

Hitler német birodalmi vezér tegnap Berchtesgadenből a következő üdvözlő táviratot intézte az angol királyhoz:

— Eppen most értesültem a Felsőház ellen megkísérelt gyilkos merényletről. Ezen veszedelemből való megmenekülése alkalmából legszívélyesebb szerencsekívánataimat fejezem ki.

A király mindvégig megőrizte nyugalmát

Legújabb londoni jelentések szerint az incidens pillanatában Edward király öccse, a yorki herceg közelében tartózkodott. A hercegnek azonban nem maradt ideje a közbelépésre, mert a merénylőt közben letartóztatták.

Az incidens különben nem okozott változást a király pro-

gramjában, mert csak néhány percet töltött a királyi palotában, azután gépkocsin a Yorkhouse-palotába hajtatott, ahol résztvett a villásreggein.

Ezután dolgozószobájába ment és az izgalom minden nyoma nélkül állami ügyekkel foglalkozott.

Surlódások jelentkeznek máris az osztrák-német egyezmény nyomán

Ugy látszik, hiába kötötte meg Németország és Ausztria az együttműködési lehetőséget biztosító egyezményt, bizonyos körök nem tudnak még alkalmazkodni a hivatalos állásponhoz. Bécsi jelentés szerint ugyanis ott nagy megdöbbenést és elkeseredést váltott ki az a tény, hogy a berlini Völkischer Beobachter bécsi tudósítója táviratban kérte bizonyos ausztriai lapoknak Németországból való kitiltását. Az osztrák sajtószövetség nyomban megjelent a kancellári hivatalban, ahol tiltakozott az ellen, hogy idegen állam polgára be-

leavatkozzék Ausztriának a belügyeibe. Annál súlyosabban esik latba ez az eljárás, mert a német-osztrák egyezmény életbeléptetésének legelső napjaiban történik már ilyen eset. Megállapítják azt is, hogy az egyezmény aláírása nem akadályozza meg az ausztriai nemzeti szocialistákat, hogy továbbra is megjelentessék az ő törvénytelen lapjukat, amelynek utolsó számában is hevesen támadó cikkek jelentek meg a bécsi kormány ellen. Ezt a lapot titokban terjesztik egész Ausztria területén.

Huszonhét ezer lei bírságot fizetett százkilencven szivar miatt, amelyeket most három napon belül el kell szívnii

Egyik embernek ez a kedvtelése a másikkal amaz. A gyűjtőszervenvel is igen különböző. Van, aki bélyegyet gyűjt, van, aki pezsgős dugót, vagy más egyebet. Seichenstein Rudolf resitai nagykereskedő évek óta abban lelte örömet, hogy ritka — már tudniillik nálunk ritka — és különleges szivart gyűjtött. Szerzett az évek folyamán ausztriai, kínai, japáni, szibériai, amerikai, afrikai szivarokat. Természetes, hogy Európa különböző államainak jobbajta szivarjai is belekerültek gyűjteményébe. Mindenik szivarának külön doboz jutott. A dobozban cédula volt, amely felüti a szivar nevet, készítes helyét, árát, valamint azt is, hogy dohánymonopóliumos készítmény-e, vagy magánygyártmány. Százkilencven különböző szivar volt Seichenstein Rudolf gyűjteményében.

A mult héten Seichenstein Rudolf resitai lakásában két rendőr kíséretében két polgári ruhás monopóliügynök jelent meg. Közölték, hogy feljelentés érkezett, amely szerint a nagykereskedő a lakásán külföldi szivart rejtgett. Seichenstein til-

takozott a rejtegetés vádjá ellen és kijelentette, hogy neki szivargyűjteménye van, amelyet minden érdeklődőnek szívesen megmutat. Nyomban ki is nyitotta a gyűjtemény számát, készítet székrenyét és megmutatta a százkilencven különböző szivart. A két monopóliügynök kijelentette, hogy a szivart lefoglalják. Az egyes darabokat kiszedték a dobozokból és a magukkal hozott táskába tették azokat. Jegyzőkönyvet is szerkesztettek, amely kimondja, hogy Seichenstein Rudolfra külföldi szivarok rejtegetése miatt — tekintve azok értékét — huszonhét ezer lei pénzbüntetést rónak ki, amit rögtön le kell fizetni. Seichenstein a huszonhét ezer leit azonnal ki is fizette. A pénzzel és a százkilencven különleges szivarral a két monopóliügynök elvonult.

Seichenstein Rudolf abba még csak beletudott volna, hogy büntetésekként huszonhét ezer leit kellett fizetnie, de értékes szivargyűjteményéről nem akart lemondani. Utánajárt, hogy hová kerültek szivarjai. Megtudta, hogy a szivarokat a timișoarei dohánygyárba szállított-

ták. Megjelent Mardan Dion dohánygyári igazgatójánál és kérte szivarjainak a kiadását. Az igazgató kijelentette, hogy miután a büntetést leróta, nincsen akadályja annak, hogy a szivarokat visszakapja, de ennek van egy feltétele. A százkilencven szivart ugyanis három napon belül el kell szívnii, mert különben annak teszi ki magát, hogy a monopóliügynökei újból megjelennek nála és ismét megbírságolják és ezzel együtt megint elkobozzák szivarjait.

Seichensteinnek ugyan mostanában nincsen se születésnapja, se névnapja, de még házassági évfordulója sincsen, mégis elhatározta, hogy ma hazaviszi a százkilencven szivart és szombaton estére vacsorára hívja meg rokonait és barátait, de csak azokat, akik szenvedélyes szivarosok. Ezeket akár három napon át is bőségesen megvendégeli étellel és itallal, de senkinek nem szabad távoznii mindaddig, amíg a százkilencven szivarból az utolsó is el nem hamvadt. Minden szivar hamuja abba a kis dobozkába kerül bele, melyben szivari mivoltában nyugodott.

(Kolum Bácsi.)

Nyelvizsgára

akartak küldeni katolikus és református papokat

A maramuresi prefektus, aki a kormány különben leváltott helyéről, távozása előtt nagy riadalmat okozott a sighetri kisebbségi lelkészek között. Közölte ugyanis velük, hogy a belügyminiszterium rendelete alapján jelentkezzenek Bucurestiben román nyelvvizsgára, mert ellenkező esetben súlyos büntetésben részesülnek. A lelkészek megdöbbenéssel fogadták a hírt és nyomban fellettes hatóságukhoz fordultak. A satumarei katolikus püspökség értesítette Piltz Ede sighetri főesperest, hogy maradjon a helyén, míg Boro Jenő satumarei református esperes azt az utasítást adta Papp József lelkésznek, hogy az oradeai püspökség utasítása nélkül ne utazzék el. Mindkét egyháznak ugyanis a felfogása, hogy autonómiát élveznek és így papjaik nyelvvizsgára nem kötelezhetők és egyébként is csak a kultuszminiszterium rendelkezési ügykörébe tartoznak. A prefektus rendelete annál inkább meglepő, mert a megyében ilyen miniszteri rendeletről semmit sem tudnak.

Cristea Miron patriárka Budapesten.

Megírtuk, hogy Cristea Miron görög keleti román patriárka több hétig külföldön tartózkodott. Utjáról visszatérőben tegnap délután néhány órát Budapesten töltött. Az egyik újságíró felismerte és román nyelven interjút kért. A patriárka barátságosan tett eleget az újságíró kérésének és hosszasan nyilatkozott. Elmondotta, hogy Budapestet jól ismeri, mert 1895-ben a magyar egyetemen filozófiai doktorátust nyert s már akkor megismerkedett a magyar fővárossal. Végül közölte, hogy több államban járt és most visszatér Romániába, azonban nem utazik a fővárosba, hanem Borscei fürdőn fog eltölteni néhány napot.

Fotó-amatőrök!

Rollfilm 6x9

8 felvétel 28 Scheiner

Lei 35.—

beérkezett

Káldor Fotószaküzlet

I. Piața I. C. Brătianu 3

Vasgárdista diákok agyonlőtték Stelescu Mihai volt képviselőt

A szélsőséges politikai pártok kilengései megdöbbentően véres merényletbe vezettek. A szélső jobboldal nálunk már évek előtt több csoportra szakadt, amelyek tagjai egymás ellen is ádáz harcot folytattak. Ez a harc most annyira elfajult, hogy gyilkosságra készítette a vasgárdisták egyik csoportját.

A merényletnek Stelescu Mihai, egykori vasgárdista képviselő és a vasgárda egyik volt vezetője, esett áldozatul.

Stelescu akkor fordított hátat a vasgárdának, amikor a Duca elleni merénylet

részleteire világhírűsége derült. Néhány nap előtt Stelescu vakbélgyulladással az egyik fővárosi kórházba került, ahol műtétet akartak rajta végrehajtani. Tegnap este hét órakor a kórház portásánál jelentkezett tizenkét fiatalember, akik kijelentették, hogy Stelescut meg akarják látogatni. Azután anélkül, hogy valaki feltartóztatta volna őket, elérték a betegszoba ajtaját. A kórházban látogatás nap volt és így nem találtak semmi különöset a tömeges látogatásban. A diákcsoport azután belépett a szobába, ahol Stelescu egyedül feküdt.

Többen közülük hirtelen revolvert rántottak és agyonlőtték Stelescut. Az orvosi vizsgálat tizenegy golyótól származó sérülést talált Stelescu testén, aki nyomban meghalt.

A sortűz zajára az ápolók és orvosok berohantak a szobába és elfogták a merényelőket, akik ellenkezés nélkül megadták magukat. Valamennyit a rendőrségre kísérték, ahol elmondották, hogy a vasgárda tagjai és azért ölték meg Stelescut, mert árulónak tekintették.

Mind'én aspirin-táblétán rajta van a Bayer-kereszt! Tehát nem létezik aspirin Bayer-kereszt nélkül!

Nagy vita után megszavazta a francia kamara a hadiiparral foglalkozó üzemek államosításáról szóló törvényjavaslatot

A francia kamara tegnap délelőtt kezdte tárgyalni azt a törvényjavaslatot, amely a hadiiparral foglalkozó üzemek államosítására vonatkozik. Fernand Laurent jobboldali képviselő kijelentette, hogy úgy ő, mint politikai párthívei, azonosítják magukat azokkal az alapelvekkel, amelyek ennek a törvényjavaslatnak az elkészítésében a kormányt vezették. Megelégedéssel fogadják a kormánynak azt a szándékát, hogy már beképezte is ellenőrizze azokat az üzemeket, amelyek hadiipari gyártásával foglalkoznak, a háborúban pedig lehetetlenné tegye, hogy a hasznát azok vágják zsebre, akik ezeknél az üzemeknél érdekelnek. Sajnálattal kénytelen azonban megállapítani, hogy ezekről az alapelvekről megfeleltek akkor, amikor a törvényjavaslatot elkészítették.

A javaslat annyi kibívót enged az érdekelteknek, hogy nem vezethet a hadiipar államosítására.

Megoldás lenne ugyan, hogyha az összes hadiipari gyárat az állam egyszerűen kisajátítaná, ez azonban nagy pénzügyi áldozatot követelne. Hozzávetőleges számítás szerint is, legalább egy milliárd frank lenne szükséges ezeknek a gyáraknak a kisajátítására. Nem lát semmi lehetőséget arra, hogy ezt az összeget a mai nehéz gazdasági viszonyok között elő lehetne teremteni.

Mivel ilyen körülmények között a törvény csak írott malaszt lenne, sem ő, sem jobboldali párthívei nem szavazzák meg a javaslatot.

A radikális szocialisták nevében Courson szólt fel és hosszasan indokolta pártjának álláspontját, amely arra készíti, hogy a törvényjavaslatot megszavazza. Meggyőződése, hogy a kormányt a javaslat elkészítésénél minden más mellékletként félretételeivel csupán egyetlen szempont vezette és ez a nemzeti honvédelem.

Franciaországnak tanubizonyoságot kell tenni az egész világ közvéleménye előtt jóhiszeműségéről és arról, hogy bízik a kollektív biztonság eszméjének megvalósításában.

Camille Planché szocialista képviselő kijelentette, hogy úgy ő, mint párt hívei nagy örömmel fogadják a kormánynak ezt a javaslatát, mert a szocialista párt, ha már nem tudja feltétlen bizonyossággal megakadályozni esetleges háborúk kitörését és így kénytelen elismerni a hadiipar szükségességét is, mindig emellett volt, hogy a hadiiparokat államosítani kell. Lehetetlen az, hogy amikor a haza védelméről van szó és ezek megállítható vértük kénytelenek áldozni, akkor a hadiipar kihasználva a véres konjunktúrát, saját zsebeit töltsse meg a mások verejtékéből és véréből előállított haszonnal. Kijelenti, hogy a szocialista képviselők kivétel nélkül meg fogják szavazni a kormánynak a hadiipar államosítására vonatkozó javaslatát.

Valentin Francois jobboldali képviselő

tiltakozott a törvényjavaslat ellen és azt ajánlotta, hogy vezessenek be a hadiszeret készítő üzemeknél szigorú ellenőrzést,

de ejtsék el ezek államosítását. Annak a véleményének adott kifejezést, hogy államosítás háború esetén hátráltathatja az üzem működését.

Pierre Cot légügyi miniszter szerint a nehézipar mozgósításának előkészítése feltétlenül szükséges, hogy az államnak saját üzemei legyenek. A magántulajdonban levő hadiipar csak a nyereszkesre gondol és nem tekint messzibb célok felé.

Többek felszólalása után

Daladier hangoztatta, hogy az államosítás csak a különleges hadiszeret gyártó üzemekre terjed ki és kérte, hogy a kormány javaslatát fogadják el. A kamara 393 szavazattal 164 ellenében megszavazta a javaslatot.

Gyengének bizonyult Anglia a montreuxi zöld asztalnál a francia és orosz állásponttal szemben

A montreuxi értekezleten, amelyen a Dardanelláknak háború esetén hadihajók által való használatát szabályozták, a Franciaország által támogatott orosz álláspont győzedelmeskedett. Angol diplomáciai körökben ez nagy elégedetlenséget keltett, mert azt jelenti, hogy az angol diplomácia gyengébbnek bizonyult az orosznál és franciánál. Anglia ugyanis azt kívánta, hogy háború esetén hadihajók csak a Népszövetség beleegyezésével hajózhassanak át. Ezzel szemben az orosz-francia álláspont jutott érvényre, amely valamennyi hadihajónak minden engedély nélkül lehetővé teszi a tengerszoroson való áthajózást mindaddig, amíg Törökország megőrzi semlegességét.

A török kormány a legközelebbi napokban már összehívja a parlamentet, amely elé törvényjavaslatot terjeszt rendkívüli hitelek igénybevételére a Dardanella szoros megerősítése céljából.

Nagy gondot okoz angol politikai köröknek az a körülmény is, hogy Franciaország és Belgium ragaszkodnak a locarnói értekezletnek július 22-én Brüsszelben való megtartásához, míg Anglia szeretné ezt a konferenciát elhalasztani, amíg lehetővé válik, hogy Németország és Olaszország is részt vegyen azon. Az angol kormány most arra igyekezett rávenni a francia és belga kormányokat, hogy a brüsszeli locarnói értekezlet helyett Boulogneban, vagy pedig más délfranciaországi városban az angol, francia és belga megbízottak előkészítő értekezletet tartsanak. Ennek az lenne a feladata, hogy lehetővé tegyék az utána összehívandó locarnói értekezleten Németország és Olaszország részvételét is. Ugy a francia, mint a belga politika ezzel a javaslattal szemben egyelőre még elutasító álláspontot helyezkedett.

Mussolini új béketerve

Az angol sajtó úgy tudja, hogy a Baldwin-kormány feltétlenül kerülni akar minden olyan mozzanatot, amely megakadályozná Németországnak és Olaszországnak részvételét a locarnói értekezleten. A Daily Herald szerint a francia külügyminiszter miniszterelnököt főtisztviselői azt kívánják Blumtól és Delbostól, hogy vessenek véget a további tárgyalásoknak, a három Locarno-hatalom jelentse ki, hogy a közvetítési kísérletek meghiúsultak, Anglia pedig állandósítsa az áprilisban adott feltételes biztosítékokat. Ez azt jelentené, hogy Franciaország és Anglia határozott katonai szövetséget kötnek, Németországnak a biztonság rendszeréből való kizárásával.

Daily Express szerint Belgium azt kívánja, hogy Anglia ujtassa meg a német támadás esetén nyújtandó katonai segítségre vonatkozó ígérteit. A Daily Telegraph úgy tudja, hogy Mussolini új európai béketervet készít elő és azt röviden közli az európai hatalmakkal. A terv fővonása az európai nagyhatalmak csoportjának megalakítása volna a Népszövetség keretén belül, a szovjet kizárásával, de Németország bevonásával. Ez azt jelenti, hogy Németországnak vissza kellene térnie a Népszövetségbe.

A világ rendőrségének restanciája

Ferenczy Tibor budapesti főkapitány legutóbb tett nyilatkozatában kijelentette a rendőrtisztviselőknek, hogy minden ki nem nyomozott gyilkosságot restanciának tart, amit az idő teltével okvetlenül el kell végezni. A főkapitánynak ez a kijelentése bejárta a világsajtót és Amerikában, a számok és a statisztika hazájában megállapították, hogy mennyi a világ rendőrségének restanciája. Ez a megállapítás igen szomorú, mert a különös statisztika szerint a világ kultúrországainak rendőrsége még százötven ezer gyilkost nem kerített kézre. A gyilkosok szabadon futkosnak, közülük számosan vannak azonban az idegenlégióban is. Megállapították a statisztika azt is, hogy az Egyesült Államokban pontosan hétszer annyi gyilkosság történt egy év alatt, mint egész Európában.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:

Megánosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei
Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300 egész évre 600 lei.
Rafóságoknak, közhivataloknak és köz-
üzemeknek, váraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Megánosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 11, félévre 20, egész évre 40 pengő.
Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

—52, este 10 óra után 14—69 vagy 2—49

A „Temesvarer Zeitung” nyomda
nyomása.

Patikák éjszakai szolgálata

Julius 13-tól július 19-ig városunkban a
következő gyógyszerárak tartanak éjszakai
szolgálatot:

Az I. kerületben a V. Alexandri-utcában
levő Jahner-gyógyszertár.

A II. kerületben a Dacilor-uton levő
Jahner Rudolf-gyógyszertár.

A III. kerületben a Carol bulevardon levő
Mária-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Scudier-téren levő
Csillag-gyógyszertár.

Az V. kerületben Kóváry—Chioreanul
Iosif gyógyszerára és Fratelián Panajoth
Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgál-
latot tart.

Érdekes természettud.

— New Yorker írja: A newyorkiak Mar-
tini-konyakot isznak a világ legravaszabb
előítéléséhez. Szeretnek öltözködni. Szeretnek
odamenni, ahol viszontláthatják az ötszáz
embert, akit tegnap este láttak. Nevetség-
nek találják a francia szokást, hogy ebéd-
időben lezárják az üzleteket és irodákat. De
12 órától fél 4-ig ebédelnek. Takarékos-
dásuk abban áll, hogy egy dollár költenek
taxira, hogy a Macyba menjének, ahol 21
centet takarítanak meg egy 10 dolláros ká-
viáron. Minden évben új lakásba költöznek,
de ezek a lakások ugyanolyanok, falaik
ugyanugy zöldre vagy sárgásbarnára van-
nak festve s a függönyök ugyanolyan sötét-
vörösek. A megszokott idő után 27 perccel
jelennek meg az étteremben és ezt mondják:
„Bocsásson meg, drágám, Régen vár?” —
És ezt válaszolják: „Csak egy perc; éppen
most érkeztem.”

— Különös vád Tarnóczy Lajos reformá-
tus lelkész ellen. Aradon a református lel-
készszeválasztás körül tavaly nagy harcok vol-
tak, míg végül is Nagy Zoltán lelkészé-
re való megválasztásának megsemmisítése
után Tarnóczy Lajost választották meg
lelkészé. Tarnóczy ellen most kínos termé-
szeti feljelentés érkezett az oradeai egyház-
kerülethez. A feljelentés szerint Tarnóczy
részéről a választás körül állítólag visszaélés-
ek történtek. A feljelentés tudni véli, hogy
amikor Tarnóczy megpályázta az aradi lel-
készi állást, Bihoron megállapodást kötött
Nagy Zoltán híveivel, hogy megválasztása
esetén kettősítja az aradi egyházat és más-
odik lelkésznek Nagy Zoltánt választatja
meg. Az egyházi törvények szerint, ha a fel-
jelentés adatai megfelelnek a valóságnak,
Tarnóczy megválasztása megsemmisülne,
mert a vádak kimerítik a simonia, az egy-
házi javakkal való üzérkedés fogalmát. Tar-
nóczy Lajos azzal védekezik, hogy az a két
kortes, akinek jelenlétében ezt az ígéretet
tette volna, nem is járt sohasem Bihoron.
Erre vonatkozólag a két kortes nyilatkozo-
tot is adott, amely szerint előtűnik Tarnóczy
nem tett ígéretet az aradi egyház kettős-
tására. A vád tárgyában a bihori reformá-
tus egyházkerület bírósága fogja kimondani
a döntést. Az egyházmegye ügyésze nem
állalta a vádat Tarnóczy ellen.

A Bánság szép virágszála Londonban
mint a huszadik század Évája

Londontól Timisoaráig hosszú az út.
De fordítva még hosszabb. Ugyanis, aki
onnan jön, annak fontokkal vannak bé-
lelve a zsebei, viszont, aki innen megy
oda, az sokkal szerényebb értékű valu-
tákkal van felszerelve. Már pedig úgy
a hosszú utazáshoz, mint a londoni tar-
tókodáshoz sok dohány kell, különösen
ha valaki fashionable szállodát tüntet
ki becses jelenlétével, mint történetünk
igen csinos hősnője, aki vagy huszont
évvél ezelőtt városunk egy kies utcájá-
ban látta meg a napvilágot. Ezzel aztán
nem is mondunk többet róla, lévén az ő
ügye felette diszkrét, mindannak ellen-
re, hogy mulatságos és nem kevésbé
ötletes. A világjáró hölgy tehát ott szé-
kelt ama bizonyos előkelő szállodában,
ellenben mindjobban elborongva észle-
te, hogy napról-napra soványabb lesz a
pénztárcája, amelynek tartalmát immár
majdnem felemésztette az utazás és a
hatalmas heti számla. Ha őszinték akar-
unk lenni, már egy vagy két hetiszám-
lával tartozott is, hivatkozással az átuta-
lás nehézségeire. Bármily türelmesek is
azonban az angolok, ha egyszer megun-

— Kiténtetése. A király az iskolaépíté-
sek jutalmazására alapított érem első osztá-
lyát adományozta Tiucra Patrachie dr.
román főesperesnek, Unterweger Lot-
hár dr. pápai kamarás, központi szolgálatra
barendelt peciul noui plébánosnak, Ionescu
Frota Aurel volt városi tanácsosnak,
Ionescu Iuliu dr. megyei alprefektusnak,
Suciú Adrian városi főmérnöknek és Gu-
dinariu Emil dr. városi tanácsosnak.
Ugyanezen érem második osztályát kapták
Jivan Silviu vármegyei könyvelő, Sándor
Ernő és Munk Rudolf megyei mérnök-
ök, valamint Ducu Ioan megyei főköny-
velő.

— Augusztus elején lesz a kisebbségi új-
ságírók kertünnepélye. A Romániai Kisebbségi
Ujságírószervezet városunkban minden
esztendőben nagyszabású nyári kertünnep-
élyt rendez. A kisebbségi ujságírók az évi
nyári kertünnepélye augusztus elején lesz a
Pacsirtamező kerthelyiségében, amely
ezen alkalomkor fényzőnben és virágerdő-
ben fog szünni. Az ünnepély szennázója több
kellemes szórakozás mellett kétségtelenül az
esti tombola lesz, amelyen egy teljes könyv-
laberendezést lehet nyerni. A Romániai Ki-
sebbségi Ujságírószervezet az évi kertünnep-
élyének tiszta jövedelmét a kisebbségi új-
ságírók szanatóriumalapjának javára for-
dítja. A rendezői gárda az összes timisoari
rögyetek segédletével már megtette mind-
azokat az előkészületeket, melyek a mostani
nyáriünnepélyt az előző éviéknél még fénye-
sebbé teszik. Kétségtelenül az újdonság in-
gerével fog hatni, hogy idén az ujságírók ki-
lépnek eddigi rezerváltságukból és egy
szkecs keretében maguk is fellépnek. A timi-
soari közönség bizonyára az idén is azzal a
szeretettel és támogatással karolja fel majd
a nyáriünnepélyt, mely a kirobbanó siker-
zálaga lesz.

— A Gyárvárosi Zene- és Dalegyetel július
19-én, vasárnap délelőtt féltenegy órai kez-
dettel a Gyárvárosi Társaságban levő pró-
bahelyiségében tartja meg idei rendes évi
közgyűlését, amelyre működő és pártoló tag-
jai, nemkülönböztetve barátait és jóakaróit ez-
uton meghívja.

— A sikkasztó alpolgármester vizsgál-
lati fogságban marad. Megirtuk, hogy
Baia mare alpolgármesterét, Iuga Au-
gustin tanárt egy millió hétszáz ezer lei
névértékű értékpapír elsikkasztása miatt
letartóztatták. A letartóztatásban levő ta-
nár ellen a satumarei törvényszék elren-
delte a harminc napos vizsgálati fog-
ságot.

— Az elbocsátott városi tisztviselő küz-
delme az elvesztett állásért. Szekeres
György évek hosszú során át irodafőnöki
rangban tisztviselője volt a városi záloghá-
znak. A múlt év őszén a nyelvvizsgák alkalmá-
val az ő nyelvudatát is elégtelennek ta-
lálták és ezért elbocsátották a szolgálatból.
Szekeres, akinek felesége és gyermekei van-
nak, hónapok óta állás nélkül van és minden
jövedelem hiányában a legnagyobb nélkülö-
zések közepette él. Ez és meggyőződése sze-
rint kellő román nyelvudatára indította arra,
hogy kérvénnyel forduljon a belügyminisz-
teriumhoz, amelytől újból nyelvudatára
való bocsátását kéri. Kérvényében felhozza,
hogy az írásbeli vizsgán az ötös osztályzatot
kapta, a szóbeli vizsgája eredményét viszont
nem osztályozták, holott meggyőződése sze-
rint ennek alapján ő is elérte volna, legalább
a hatos osztályzatot és nem vesztette volna
el az állását. A kérvényt véleményezés végett a
belügyminiszterium elküldötte a város veze-
tőségéhez és remélhető, hogy úgy az ideig-
lenes bizottság elnöke, mint annak tagjai le-
hetővé fogják tenni, hogy a városnak ez a
régóta érdemes tisztviselője újból elfoglalhas-
sa állását.

— Nyolcvan lakóház leégett — öt em-
ber életét vesztette. A bulgáriai Pansko
közönségben borzalmas tűz pusztított.
Az oltási munkálatoknál az egész kör-
nyék tűzoltósága részt vett, de így is
csak hat órai megfeszített munka árán
sikerült a lángokat megfékezni. Nyolcvan
lakóház, többszáz gazdasági épület
és a háziállatok egész tömege pusztult
el. A tűzvésznek két asszony, két gyer-
mek és egy férfi esett áldozatul.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Wahl
Gusztáv, Weinberger András, Hoge George,
Apró Jenő, Ebel Ferdinand, Kumberger Má-
ria, Taszing Vilma, Zornek József, Gotta
Helga, Habich Katalin, Stoicanescu Mária,
Weber Margit. Jentner Imre és Barulescu
Mircea.

— Veszett macska megsebezte a lugoji
főpolgármestert. Birescu Alexandru
dr. lugoji főpolgármestert megkarmolta
a macskája. A veszett állat hirtelen ug-
rással gazdájának támadt és meg akarta
harapni. A főpolgármester azonban elhár-
ította a harapást, mire a beteg állat
megkarmolta. A macska ezenkívül a fő-
polgármester házvezetőnőjét is megsebe-
sítette. Birescu és házvezetőnője a cluji
Pasteur-intézetben részesülnek gyógyke-
zelésben.

Örvendezzünk

nem sokáig tartanak már bajaink: —
olcsóbb lett a káviár. Mig azelett ezer
leibe is belekerült, most már három-
százötven leiert vesztegetik kilóját.
Hála Istennek, tul vagyunk tehát a ká-
viár-krizisen. Azonban valljuk meg
őszintén, a dolgok nincsenek egészen
rendben. Még mindig nagyon drága a
francia pezsgő. Ennek is le kéne szállí-
tani az árát. Amig a francia pezsgő
ezeröttszáz leibe kerül, addig nem le-
szünk igazán boldogok. Tessék tehát ez
irányban is tenni valamit, hogy a ren-
des vasárnapi káviárporeciónk mellett a
rég nélkülözött francia pezsgő is ott
hűljön mindegyikünk fazékában.

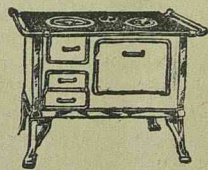
— Egységes kisántant-bélyeg. A cseh-
szlovák posta érdekes javaslatot készít
elő a kisántant államok jövő évi konfe-
renciájára, amelynek színhelye Bucu-
resti lesz. A csehszlovák posta azt fogja
javasolni, hogy a három állam bocsá-
son ki egységes postabélyeget. Ez a
bélyeg mind a három államban ugyan-
azt a rajzot és szint tüntetné fel, de a
Romániában kiadott bélyegek „Bucu-
resti”, Csehszlovákiában „Prága” és Ju-
goszláviában pedig „Belgrád” felírást
kapnának. Az összes bélyegeken ez a
szó szerepelne francia nyelven, hogy
kisántant.

— Jagd und Hege címen megjelent a
Gaszner József kitűnő szerkesztésé-
ben kiadásra kerülő vadászati szaklap
negyedik száma. Rendkívül érdekes szak-
cikkekben kívül a nagy népszerűségnek
örvendő szaklap közli az egyes tilalmi idők
fontos lejáratait. Bejelenti, hogy legköze-
lebbi számában megkezdzi az új vadászati
törvény közzését. Mutatványszám kap-
ható a kiadóhivatalban: I., Mercy-utca 2.

— Bestiális ember letartóztatása. Voi-
na Jon harminckilenc éves lugoji mun-
kás, néhány hét előtt megrontotta az
egyik munkásnő öt éves leánykáját, majd
eltűnt. Voina Lugoj környékén bujkált,
de végül is visszatért lakásába, ahol a
rendőrség most letartóztatta. Kihallga-
tása után átadták az ügyésznek.

— Agyonujtotta a villám. Apja sze-
neléttára ölte meg a villám Petza Katalin
huszonhat éves leányt. A leány a
Caransebes közelében levő hegyekben ha-
ladt, amikor villámcsapás érte, amely
megölte. Az előtte haladó Kral Róbert
nyolc éves fiúcska a lábán szenvedett sé-
rüléseket, míg mögötte hiaidó apjának
az ijedelmen kívül egyéb baja nem törté-
nt.

* Trócsányi Zoltán: A történelem árnyé-
kában. A nagy történelmi események mögött
a politikai és gazdasági élet nagy szereplői-
től távol — lassu és észrevétlen, de feltar-
tóhatatlan folyamatosan alakul az egyes
emberek élete, a nemzetek magánélete. Nem
nagyképű fontoskodással, hanem vidám, hu-
moros, közvetlenséggel tárja fel ebben az új
könyvében a régi magyar élet mindennapját.
A vallásos élet, a művészet, az irodalom, a
divat, a modor, a lovagiasság a régi világ
utazása stb. stb. tarka pompában vonulnak
fel könyvében, amely mellett még képet ad
a régmúlt idők legendás betyárvilágáról
csakugy, mint a középkorból megmaradt bo-
szorkányüldözésekről is. A könyvet a Hun-
gária adta ki igen csinos kiállításban. A ki-
tűnő kötet 317 lap, ára 148.— lei, minden
könyvkereskedésben, vagy Lepagena 1
Cluj.

Ing.
Steiger Emil
N., Str. Balas 19
Szolid munka
Modern kivitel
Olcsó árak
Bérmikkelezés

Németország gyarmatainak visszaadására Anglia már hajlandóságot mutat

A nemzetközi élet érdeklődésének homterében még mindig a német-osztrák egyezés áll. Nem annyira ez a tény ymagában izgatja vagy tölti el megégedéssel a kedélyeket, hanem azok az etleges következmények, amelyek enek a megegyezésnek a nyomában jártnak.

Ma még általános az a hit, hogy az új közép-európai hatalmi csoportosulásban Németország és Olaszország közösen és együttesen fogják vinni a vezérserepet.

az emberiségnek nem érdeke az, hogy olyan új hatalmi csoportosulások keletkezzenek, amelyek kényszerűleg szemben állanak egymással, hanem olyan megoldás volna kívánatos, amely lehetővé teszi valamennyi államnak a békés fejlődés lehetőségét.

A hatalmi tulsúly megnyilvánulása nemcsak azokban a mindenki számára látható eseményekben jut kifejezésre, amelyek Európában lejátszódnak, hanem fő van az Európán kívüli piacok elosztásáról is. Azzal szemben, hogy a világháború eredménye gyanánt Németországot teljesen kiszorították a gyarmati politikából, most egyszerre Olaszország

jelentkezett komoly és veszedelmes konkurensként a gyarmatosítás terén.

Abesszínia meghódításával Olaszország olyan hatalmas területek birtokába jutott, amelyeknek kihasználása hosszú évtizedekre kielégítheti az olasz vállalkozási és munkakedvet.

Anglia, amely az egész világon a legnagyobb gyarmati hatalom, félti Olaszországtól ezt a pozícióját és ezért kísérletet tesz, hogy saját magán és Franciaországban kívül egy másik hatalmat is részesévé tegyen a gyarmatosítási politikának. Ez a hatalom természetesen nem lehet más, mint Németország.

Angliának kettős oka van arra, hogy Németországnak újra gyarmatokat juttasson. Az első ok az, hogy Németországnak erre vonatkozó igényei kielégítést nyerjenek. Kielégítést nyerjenek pedig úgy, hogy ennek kezdeményezője Anglia legyen.

Ezzel — így gondolja a londoni diplomácia — sikerülne Németország rokonszenvét megnyerni és lehetővé tenni az angol-német szorosabb együttműködést.

A másik ok pedig az, hogyha Német-

ország gyarmatokat kap, úgy ezeknek a területeknek egy részét Olaszországnak kellene átengedni Afrikában. Ezzel Anglia egyrészt megnyerné a német politika szimpátiáját, másrészt pedig Olaszországnak nem maradhatna meg csorbítatlanul az egész afrikai hódítás eredménye.

Az angol gyarmatügyi miniszter ugyan nemrég kijelentette, hogy Anglia talpalatnyi helyet sem hajlandó gyarmataiból más hatalomnak átengedni. Közben azonban változott a helyzet és az angol hivatalos politika, amely mindenkor mestere volt a tényekhez és realitásokhoz való alkalmazkodásnak, ma már nem helyezkedik ilyen intranzigens állapontra. Ennek jele az a nyilatkozat, amelyet Pirov délafrikai hadügyminiszter tett és amely szerint londoni mértékadó körökkel való tárgyalási folyamán azt a benyomást nyerte, hogy az angol kormányban megvan a hajlandóság egy bizonyos részét délafrikai mandatárius területeinek Németország számára átengedni.

Állítólag ilyen hivatalos nyilatkozat is fog elhangzni a londoni parlament legközelebbi ülésén.

AZ ÉRETTSÉGI VIZSGÁK ORSZÁGOS EREDMÉNYE

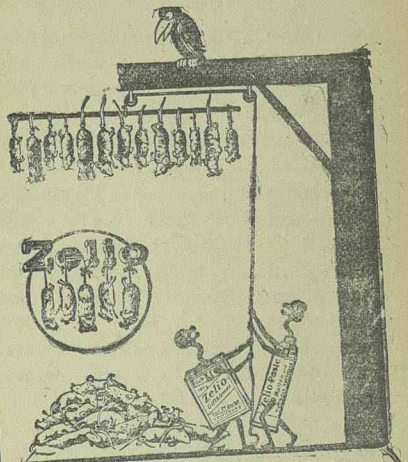
a közoktatásiügyi miniszterhez érkezett jelentések szerint a következő: összesen jelentkezett vizsgára 4789 jelölt, akik közül a vizsgát sikerrel kiállotta 2428, míg 2361 megbukott. A bukási arányszám tehát 49.31 százalék.

— Véget ért az amerikai hóhullám. A gyilkos amerikai hóhullám véget ért és a forróságot most hatalmas viharok váltották fel, de ezek már nem menthették meg a szatemést, hanem csak a tengeri vetéseken segíthetnek. Az eddigi jelentések szerint a hóhullám áldozatainak száma megközelítően 3400, de lehetséges, hogy ez a szám a hivatalos jelentések beérkezése után még növekedik. Városunkban tegnap ismét fullasztó meleg volt. A napon a hőmérő harmintyolc fok meletet mutatott, de árnyékban is harminchárom fok meleg volt. A hőséget még szellő sem enyhítette. A meteorológiai intézet jelenti, hogy élnék nyugati szél és több helyen eső, vagy zivatar várható. A hőmérséklet kissé csökken.

— Kérem a sorsjegyáruddákhöz. Egy leépített tisztviselő, aki ma arra a csekély jövedelemre van utalva családjával együtt, amelyet osztálysorsjegyek árusítása révén keres, annak a kérelemnek a közvetítését kéri a sorsjegyáruddákhöz, hogy ezek ne árusítsák sorsjegyeiket olyan kereskedések útján is, amelyeknek ez nem hivatásuk, de nincsenek is rászorulva. Tudják, hogy ez nem tiltható meg, azonban tekintettel arra a körülményre, hogy nagyon sok leépített tisztviselőnek nyújt sovány keresetet ez, kéri, ne nehezsítsék meg megélhetésüket ezzel a nem feltétlenül szükséges konkurenciával is.

— Eltűnt tanonc. Perlmutter Ernő második kerületi kovácsmester bejelentette a rendőrségen, hogy Vilmos nevű tizenhat éves fia, aki az ő műhelyében volt tanonc, már két hét előtt eltűnt és azóta semmiféle életjelt nem adott magáról. Attól tartanak, hogy szerencsétlenség áldozata lett.

— Borzalmas öngyilkosság történt tegnap a fővárosban. Nagy Sári fiatal lány özszeveszett szerelmesével, mire kétségbeesésében a pincébe szaladt és benzinnel leöntve magát, felgyújtotta ruháit. Mire tettét észrevették, már halott volt.

IGY — HAT

Zelio PASZTA tubusban pakányok és vakondok ellen	Zelio MAGVAK házi és mezei egerek ellen
--	---

„BAYER” Patenzschutz-Abteilung
Leverkusen, I. G. Werk

Vezetőképviselet Románia részére:
„Pharma” Studerus & Co.
București I., Str. Brezoianu 53

Leguiabb sporthirek

OLIMPIAI HÍREK

Budapestről jelentik, hogy a magyar rádióadó állomások augusztus 9—15. napjai között számos helyszíni közvetítést adnak a berlini olimpiász versenyeiről. A beszélőt tisztjét Puhár István, az ismert magyar sporthíriapír fogja betölteni.

Budapestről jelentik, hogy a berlini olimpiászban résztvevő magyar tornászok elhatározták, hogy debreceni csikóbőrös kulacsot, karikás ostort és fokost visznek magukkal. Ezeket a tárgyakat Hitler kancellárnak fogják ajándékképpen felajánlani.

Bécsi jelentés szerint az osztrák olimpiász bizottság elhatározta, hogy a berlini olimpiász kiemelt lovagló versenyére kiküldi Pongrácz vezérőrnagyot, aki hetvenkét éves. Valószínű, hogy Pongrácz vezérőrnagy lesz az olimpiász legöregebb versenyzője.

Berlinben nagy előkészületek folynak az olimpiász alkalmából várható óriási forgalom zavartalan lebonyolítására. A különböző vállalatok harmine földalatti vonalon indítanak vonatokat a sporttelep felé, amelyek óránként negyvennyolcezer utast tudnak szállítani. A várható balesetek miatt a pályán elhelyezett épületek két sebességi műtöt létesítenek, ahol a megáruilt versenyzőket azonnal műtétnek vetik alá.

Gyógyszerészigazság

Még abban az időben történt, mikor a patikának nagyon jól ment.

Egyik kisvárosban a patikus előrejön a laboratóriumból és látja, hogy a segéd rohan kifelé az utcára.

— Hé, hé — kiált rá —, hova szalad maga?

— Egy asszony vett itt kromezeszt és fizetés nélkül távozott.

— Mennyiért vette?

— Három krajcárért.

— Hagyja, így se fizetünk rá.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

B. A. Az almabor készítésének eljárása teljesen azonos a szőlőbor készítésével. Az almát alaposan összezuza és kádban erjeszti mindaddig, amíg a must kiejert és borizét veszi fel. Akkor lefejtí és úgy kezeli, mint a szőlőbort. Az almabort vízzel hígíthatja, de az jó zamata és tartóságának rovására megy.

NÉMETORSZÁGBÓL KIUTASÍTOTT CSEH UJSÁGIRÓ.

Berlinből jelentik, hogy Jan Kollartz csehszlovák ujságíró, az egyik prágai lap tudósítóját, kiutasították Németország területéről. A csehszlovák ujságíróknak tizenöt napon belül kell elhagyni a német birodalmat. Kollartz a tizenötödik ujságíró, akit Németországból kiutasítottak.

— Titulescu a királynál. A király tegnap este kihallgatáson fogadta Titulescu külügyminisztert, aki valószínűleg ma Sinaia-ába utazik és ott néhány napot fog tölteni.

— A lengyel légügyek főparancsnokának halálos repülőbalesete. Varsóból jelentik, hogy a lengyel légügyek főparancsnoka tegnap repülőgépen az egyik északi fűrdőhelyről a másikra igyekezett. A repülőgép motorja felrobbant, a gép a tengerbe zuhant és a tábornok, valamint a két pilóta életét veszítette. A baleset Zoppot és Adlershof fűrdőhelyek között történt és a légügyi főparancsnok Orlice-Trescher tábornok volt. Több hajó a szerencsétlenség színhelyére sietett, de már csak a holttesteket találták meg.

— Az angol király a francia Rivierára utazik. Londonból jelentik, hogy Edward angol király július 26-án személyesen részt vesz a franciaországi Donai mellett felállított hősi emlékmű leleplezési ünnepségén. Az emlékművet az elesett hatvan ezer kanadai hős emlékére állították fel. Onnan az angol király a francia Rivierára utazik és a Cannes melletti Horizont szállóban több hetet fog eltölteni. Az angol minisztertanács úgy határozott, hogy a király távollétében nincsen szükség koronatanács létesítésére, tekintettel a gyors érintkezést biztosító műszaki vívmányokra.

— Bicskákkel elintézték örökségi ügy. Valea Lunga sevenimgyei községben régi haragosok voltak Margineantu Gheorghie és Orbu Nicolae. Az ellentét oka egy örökség volt, amelyben mindketten úgy érezték, hogy igazságtalanul rövidséget szenvedtek. Most újabb vita folyt le közöttük, amelynek hevében előkerültek a kések is. Olyan elkeseredett dühhöz szurkálták egymást, hogy Orbu még a helyszínén meghalt, Margineantut pedig haldokolva szállították a kórházba.

— Miniszterek szabadságon. Tatarescu miniszterelnök augusztus hónapban megy szabadságra és ezt poianai birtokán fogja tölteni. Franasovici közlekedésiügyi miniszter Londonba utazik, Roman Valer ugyancsak külföldön tölti szabadságát.

— Abesszínia tizenkét püspökséget kap. Római jelentés szerint a pápa bíbromokból és magasrangú egyházi méltóságokból bizottságot létesített, amelynek az a feladata, hogy az abesszíniai egyházi beosztás ügyét tárgyalja. Állítólag a szentszékek az a célja, hogy az Olaszország által meghódított Abesszíniaiban tizenkét püspökséget létesít és ezek élére apostoli kormányzókat helyez.

A KIMÉLETLEN ADÓBEHATÁS SULLYOS VERENGZÉSHEZ Vezetett. A távolkeleten is szükségük van a kormányoknak pénzre és ezeknek a pénzeknek a behajtása nem megy mindig simán. Shanghai jelentés szerint Kusén szigetén megjelentek a kinestár képviselői, hogy behajtsák az adókat. Az adóvégrehajtók olyan kiméletlenül jártak el, hogy a sziget egész lakossága felházdát és megtámadta a pénzügyi tisztviselőket. Harca került a sor, amelynek folyamán ötvennégy ember életét veszítette. A pénzügyigazgatóság palotáját a feldühödött tömeg felgyújtotta.

— Elhunyt igazgatótanító. Schlosser József, nyugalmazott lugoji igazgatótanító, hetven éves korában meghalt. Schlosser hosszú lugoji működése során számos generációt nevelt fel. Halálát özvegyén kívül fia, testvérei és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése, amelyen a lugoji Magyar Dal- és Zenegyület vegyeskara is közreműködött, nagy részvét közegette ment végbe.

— Tóba rohan egy autó. Bernből jelentik, hogy Courtois párisi lelkész magavezette gépkocsiján Svájcban kiránduláson volt. Genfben beszállott az autóbába a lelkész nygerismerőse, egy asszony és három gyermek. A gépkocsi Schwyz közelében belezuhant a tóba és az autó mind az öt utasa a vízbe fullt.

Sport

Városunk csapatainak őszi nemzeti bajnoki mérkőzései már augusztus harmincadikán kezdődnek

— **Erettségi a magyarországi ipariskolákban.** Budapesti jelentés szerint a magyar közoktatásiügyi miniszter kijelentette, hogy a következő iskolaévben az ipariskolákban is bevezeti az érettségi vizsgát.

— **Kitüntetett kereskedő.** Megérdemelt kitüntetésben részesült Boros János orsovai bőrkereskedő, akinek az uralkodó a kereskedelem terén szerzett érdemei elismerésül a Meritul Comercial érdemrendet adományozta. Boros János több mint három évtizede működik a borszakmában és mintaképe a szolid, derék kereskedőnek.

— **Jégverés pusztítása a silasi szőlőhegyen.** Jelentettük, hogy a Buzias közlelő levő silasi szőlőhegyen jégverés volt. Most végezték be a becslest, amely szerint a jég kétszáz holdnyi szőlőterületen pusztított és a termés 10—50 százalékát tette tönkre. Körülbelül tíz holdon azonban a jégverés 100 százalékos kárt okozott, mert még a venyégék is tönkretette. Ezen a tíz holdnyi területen nemcsak a folyó esztendőben nem lesz szőlőtermés, de jövőre sem, mert a venyige még nem volt eléggé erős arra, hogy a jégcsőt kibírja. Az anyagi kár 300.000 lei.

— **Iri ny tanácsnok Arany Almanachja az őszi könyvpiac szenzációja lesz.** Nemcsak közérdekű és közhasznú tartalmánál fogva, de rendkívül olcsó, husz lejes ára miatt is. Ezért a csekély összegért a szerző valóban aranyérteket nyújt. Innen is a könyv neve. A tartalom lekiemelt részét az egyenes adók ismeretése, kb. 30 példával is illusztrálva. S mindjárt hozzáteljük, ezt a száraz, de mindenkire nézve fontos anyagot ilyen érthető és lebilincselő módon még nem ismertette senki Romániában. Az 1937. évi naptári résszel is ellátott Almanach terjedelme kb. 150 oldal és ára, ismételtük, csak 20 lei lesz.

— **Aranyeres bántalmaknál és vérkeringési zavaroknál,** különösen nagytvágyu és kényelmes életmódhoz szokott egyének, a természetes „Ferenc József” keserűvizet egy pohányi napi adagokban lissz felmelegítve használják. Az orvosok ajánlják.

— **A háborúból visszamaradt gránát három gyermekét megölt.** Borzalmas szerencsétlenség történt a severinmezei Caleni községben. Patrascu Costica kilenc éves fiu a mezőn egy régi rozsdás gránátot talált. A leletet megmutatta két hasonlókorú társának és mindhárman ütögetni kezdték a tűzrégi lövedéket. Ez hírtelen felrobbant és mindhárom gyermeket megölte.

— **Ahol nincsen vasúti sorompó.** A bászai Ghilad község határában súlyos vasúti baleset történt. Bandariu Ion és Magyar Erzsébet ghiladi lakosok este át akartak haladni a község határában a vasúti síneken, amikor feltűnt előttük a Timisoara—banloci vonat mozdonya. Mindketten félre akartak ugrani, azonban a mozdony elkapta őket. Bandariut több méternyire magával sodorta a mozdony, míg Magyar Erzsébetet a pályatest szélére röpítette. Bandariu sérülései életveszélyesek, Magyar Erzsébet csak könnyebb sérüléseket szenvedett. A balesetet az okozta, hogy az országúti kereszteződésnél nincsen sorompó.

— **Földomlás eltemetett egy kisleányt.** Oradean három nap előtt bedől egy homokgödör és a földomlás maga alá temetett egy kisleányt, akit súlyos sérülésekkel a kórházba szállítottak. A sebesült kisleány azóta sem tért magához, de hozzátartozói sem jelentkeztek és ezért nem tudták a személyazonosságát megállapítani. A kórház igazgatósága most a rendőrség segítségével keresi a hat éves leányka szüleit.

Közöltük, hogy a nemzeti bajnokság bizottsága kisorsolta a nemzeti bajnokság őszi szezonjának programját. Eszerint a nemzeti bajnokság küzdelmei augusztus 30-án kezdődnek és az utolsó mérkőzéseket november 15-én játszzák le. Városunk csapatainak őszi bajnoki mérkőzései a következők: Augusztus 30-án a lila-fehérek a fővárosban az Unirea-Tricolor ellen játszanak, míg a Ripensia—U. (?) mérkőzés városunkban kerül lebonyolításra. Szeptember 6-án városunkban Chinezul—CFR mérkőzés lesz, a Ripensia pedig Aradon játszik a Gloria ellen. Szeptember 13-án városunkban Chinezul—Victoria mérkőzés kerül lebonyolításra, a Ripensia viszont Oradeán a Crisana vendége lesz. Szeptember 27-én városunkban a Ripensia—Chinezul derbimérkőzést játszzák

Uszóversenyek lesznek szombaton és vasárnap

Nagy érdeklődéssel várják az uszósport hívei a szombati és vasárnapi uszóversenyeket. Ezek mindkét napon este kilenc órai kezdettel az Igiena nagyszerűen kivilágított uszodájában kerülnek lebonyolításra. A versenyeken teljes gárdával vonul fel a kétszeres bajnok fővárosi CFR és három aradi uszóegylet. A fővárosi uszók Sommer német tréner, volt világrekorder keze alatt sokat fejlődtek és az aradi uszók is nem egy számban fogják a helybeli uszókat megszorítani. A versenyek keretében vízipólómérkőzések is lesznek. A versenyek után a sörgyárnál villamos áll a közönség rendelkezésére.

Az UDR—Electrica

mérkőzést újra kell játszani

A resitai UDR csapata — mint ismeretes — 2:0 arányban veszítette el az Electrica elleni mérkőzését és ezzei kiesett a B) ligából. A resitai csapat azonban a mérkőzést megővta és a nemzeti bajnokság bizottsága az óvat jogosnak találta. Ezért úgy döntött, hogy a mérkőzést újra kell játszani, egyben a má-

— **Kigyulladt a cséplőgép.** A bászai Gad községben tegnap eddig még ismeretlen okból egy cséplőgép kigyulladt. A tűz átcsapott a közelében levő széna- és szalmakazlakra, amelyek elhamvadtak. A tűz okozta kár meghaladja a 140.000 leit, amely biztosítás útján megtérül. A csendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a tüzért.

— **Indokolatlan bizalmatlanság egy magyar dalegylettel szemben.** A traiscaunei daloskerület augusztus másodikán dalosversenyt tervezett. A versenyt Sfantul Gheorghen akarták megtartani és arra többek között a brasovi Magyar Dalárda is benevezett. A dalárda, amelynek elnöke Szabó Béni, karnagya pedig Willer József dr. országgyűlési képviselő, szorgalmasan készült a versenyre és már készen állott a műsorral, amikor a sfantul gheorgheni rendezőbizottságtól értesítés érkezett, hogy a vármegye főnök ellenőrzésre bekérte az előadandó énekszámok szövegét. A dalárda vezetősége ezt a szokatlan követelést bizalmatlanságnak tekintette és ezért elhatározta, hogy a versenyen nem vesz részt.

le. Október 11-én a Ripensia Clujon a Victoria ellen veszi fel a küzdelmet, míg a Chinezul a Venus ellen játszik városunkban. Október 18-án Oradeán Chinezul—CAO mérkőzés lesz, városunkban pedig a Ripensia—Unirea - Tricolor meccset bonyolítják le. Október 25-én Bucurestiben CFR—Ripensia, városunkban Chinezul—Crisana meccs lesz. November 1-én Ripensia—Juventus mérkőzés lesz városunkban. November 8-án a fővárosban Ripensia—Venus, városunkban Chinezul—Gloria meccset bonyolítanak le. November 15-én a Chinezul Clujon játszik az U. (?) ellen, a Ripensia pedig a CAO csapatát látja vendégül. Amennyiben az „U.” kiesik, akkor a helyébe kerülő csapat veszi át jogait.

sodik mérkőzés napját is kitűzte, amely szerint a két csapatnak július 26-án városunkban kell megismételni a mérkőzést. A döntés nem tekinthető véglegesnek, mert az Electrica bizonyára felebezést jelent be az ellen.

A néger bajnoknak kiverték a fogait

Newyorki jelentés szerint Joe Louis a Schmeling elleni legutóbbi boxmérkőzésén súlyos sérüléseket szenvedett. Néhány foga még a küzdelem alatt elhagyta megszokott helyét, néhány pedig annyira meglazult, hogy ki kellett húzni. Az orvosok szerint Joe Louis egy évig nem versenyezhet, mert ennyi ideig fog eltartani, amíg száját ismét meccsképes állapotba hozzák.

A finnek is tudnak

A finn atlétikai bajnokságokon néhány kitűnő eredmény volt. Magasúsrásban Kotkas 23 centiméterrel, súlydobásban Bärlund 16,28 méterrel állított fel új rekordot, míg az 5000 méteren Höckert 14 p. 30.8 mp. nagyszerű idővel győzött.

— **Hamis százásokat akart forgalomba hozni.** A carasmezei Berzovia községben a csendőrség őrizetbe vette Saath Sándor gazdálkodót, aki több hamis százleiest akart felváltani. Amikor megmotozták nagyobb mennyiségű hamis pénzt találtak nála, amit lefoglaltak. A gazdát átadták az oravitai ügyészségnek.

— **Leégett egy asztag árpa.** Tormac községben a közbirtokosság szerűjén kigyulladt egy asztag árpa és a lángok olyan gyors pusztítást végeztek, hogy az oltás eredménytelen maradt. Az árpan kívül elpusztult egy mezőgazdasági gép is. A kár hatvan ezer lei.

— **A töltésről lefordult kocsis gazdája szörnyethalt.** Halálos szerencsétlenség érte Lugojen Brancu Ioan hetven éves lugojei illetőségű gazdát. Brancu szekerével a vasúti töltést keresztező mezei uton haladt, amikor a lovak megvadultak és a mélységbe rántották a kocsit. Brancu olyan szerencsétlenül zuhant le a töltésről, hogy gerincét törte és azonnal meghalt.

Rádió

Péntek, július 17. Bucuresti. Reggel 6. Ritmikus torna, utána rádiószurnál. Műhanglemezek és háztartási tanácsadó, J. ben 1.3: Szórakoztató-zene hanglemezek. 1.25: Kulturális és sportközlemények. 1.45: Hanglemezek. 2.15: Hírek. 2.30: Szórakoztató hanglemezek. 3: Hírek. Délután 6: 1. olvasás. 7.15: Rádiószalonzene. Este 7. Időszertü-anyag. 7.15: A rádiószalonzene hangversenyének folytatása. 8: Radu Ion tanár előadása. 8.20: Klarinéthangverseny. 8.50: Hegedűhangverseny. 9.30: Traviata című opera előadása. 10.5: Könyv és folyóiratszema, majd sporthírek. 11. Hírek. 11.45: Hírek. 11.55: Hírek. 12: Zenei hangverseny. Budapest. 7.45: Torna utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 11. Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1.5: Zenei hangverseny. 1.30: Hírek. 2.40: Hangverseny. 3.40: Hírek. 5.15: Előadás. 5.45: Hírek. 6: Hangverseny. 6.40: Sportközlemények. 6.50: Kilián Zoltán előadása hangmeccsekkel. 7.50: Simoaffy Margit Petősi Vajda költeményéből szaval. 8.20: Magy. dalok. 9.10: Szász Ila csevegése. 9.40: Zenei hangverseny. 11: Hírek. 11.20: J. 11.50: Almásy Alice olasznyelvű előadás. 12.5: Rádiószalonzene. Budapest II. 6.3. Előadás. 7.50: Cigányzene. 9.40: Hírek. 10.5: Hanglemezek. Bécs. Délután 6: Enekkari hangverseny. 8.30: Hegedűhangverseny. 8.50: Divatos dalok és zeneműve. 11.30: Zongorahangverseny. 12.15: Zenei hangverseny. Königsberg. Este 8.10: Liszt-művek. München. Este 10: Liszt-művek zongorán.

Szombat, július 18. Bucuresti. Reggel 6.30: Ritmikus torna, utána rádiószurnál. Majd hanglemezek és háztartási tanácsadó. Délben 1.3: Szórakoztató zene hanglemezek. 1.25: Kulturális és sportközlemények. 1.40: Hanglemezek. 2.15: Hírek. 2.30: Hanglemezek. 3: Hírek. Délután 6: Szórakoztató zene. Este 7: Időszertü anyag. 7.15: Hangverseny. 8: Az agybetegség gyógyítása. T. mescu dr. orvosprofesszor előadása. 8.20: Chopin-hangverseny. 9: Patrascu Emil előadása. 9: Jazz. 10.30: Hírek és sportközlemények. 10.45: Hangverseny. 11.10: Jazz. 11.45: Hírek. 11.55: Hírek. 12: Orosz zenei hanglemezek. Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1.5: Cigányzene. 1.30: Hírek. 2.30: Hanglemezek. 3.40: Hírek. 5.15: Máriaass Imre csevegése. 5.45: Hírek. 6: Előadás. 6.30: Hangverseny. 7: Mit üzen a rádió? 7.30: Rádiószalonzene. 8.30: Pallós István elbeszélése. 9: Marica grófnő című operett közvetítése. 11.30: Hírek. 11.50: Cigányzene. 12.30: Táncclemezek. Budapest II. Este 7.30: Zaka riás János előadása. 8: Gazdasági előadás. 9: Hanglemezek. 10.20: Hírek. Bécs. Délután 6: Hanglemezek. 8.30: 1936 divatos dalai. 11.10: Enekkettős. 12.25: Jazz. Milánó. Este 9.45: Rossini-est.

MOZI

MOZIK MŰSORA:

Péntek, július 17.

Apollo-mozi: Szerelmért élek és A modern hamupóke (Kettős-műsor).

Capitol-mozi: Roberta.

Színház

A nyári színház heti műsora:

Vasárnap délután: Aki mer az nyer. (Operett)

Vasárnap este: Nóta vége. (Operett)

Hétfő este: Nem ismerlek többé. (Vígjáték)

Kedd este: Bécsi tavasz. (Operett)

Szerda este: Urileány. (Vígjáték)

Csütörtök este: Urileány. (Vígjáték)

Péntek este: Aki mer, az nyer. (Operett)

Szombat és vasárnap este: Kontusowka. (Operett)

Közgazdaság

Háboru óta nem volt olyan jó buza-termésünk, mint az idén, de a rozs és árpa viszont gyenge

A földművelésügyi minisztériumhoz érkezett jelentések szerint az egész országban folyik az aratás és a cséplés. A termés ebben az évben bőséges és szakemberek megállapítása szerint a háboru óta nem volt olyan jó termés mennyiség, de minőségben is, mint az idén. Az exportra alkalmas buza mennyiségét még nem tudták meghatározni, de valószínű, hogy a 350.000 vagonot kitevő termésből 70-80 ezer vagon marad exportra. Negura Mihai államtitkár a buza exportjával kapcsolatban kijelentette, hogy a buza kivitele hamarosan megindul, mert már eddig számos oldalról nyilvánul meg kereslet a román buza iránt. Görögországból és Hollandiából nagy mennyiségű buzára érkezett ajánlat és valószínű, hogy Olaszország is román buzát vásárol. A román buza ánt különben nagy érdeklődés mutatkozik Kinában is. Jelenleg folyamatban vannak a tárgyalások 13.000 vagon buzáért Görögországba való exportálására. A buzaszindikátusnak külön kétezer vagon kitűnő minőségű és vetőmag céljaira alkalmas buza áll rendelkezésre, amelyet jó feltételek mellett remél értékesíteni külföldön. A szindikátus azt kérte, hogy ezt a mennyiséget szabad devizákban értékesíthesse, hogy így a devizafelár a termelőknek jusson. Ezt a kérelmet a kormány gazdasági tanácsa fogja felülvizsgálni.

A Bánság buza-termését idén ötven-ezer vagonra becsülik. Ebből tizenhat-ezer vagon a vidéki lakosság ellátására és vetőmag céljaira kell, további hétezer vagon pedig a városi lakosság részére szükséges. Így exportcélokra mintegy huszonhétezer vagonot lehet tartálkólni. A helybeli gabonaföldön egyelőre csak jelentéktelen üzletkötések történtek, mert a bánsági gabonapiac árai és a constantai árak között nincsen olyan különbség, amely érdemessé tenné a Constantán keresztül való exportot. A szőlő és a gyümölcsstermés is bőségesnek ígérkezik a Bánságban. A gyümölcsstermés értékesítése azonban egyelőre nehézségekbe ütközik, mert a zamatos bánsági gyümölcsnek a fővárosba való szállítása nem lehetséges. A rozstermés ebben az esztendőben országsszerte alatta marad az előző évek mennyiségének és meglehetősen gyenge. Az árpatermés sem kielégítő, mert minőségileg gyenge. Az árpatermést az országban körülbelül 120.000 vagonra becsülik, amelynek fele exportálható. Egyes vidékeken az árpa hektáronként 1800 kiló termést hozott. A zabtermést az idén 30.000 vagonra becsülik. Várakozáson felül jó a borsótermés, de a termelők mégis elégedetlenek, mert a borsó ára igen alacsony és azt kéri a kormánytól, hogy tegyen intézkedéseket a borsóexport fokozására.

Megalakult a bánsági bortermelők szindikátusa. A silasi hegyközség kebelében megalakult a bortermelők szindikátusa. A megalakítást az tette szükségessé, hogy közös érdeklő ügyekben az okiráltságbeli bortermelői szindikátusokkal és a kormánnyal is könnyebb legyen az érintkezés. Az okiráltságban ugyanis a szőlős gazdák körében a hegyközségi intézmény ismeretlen. Az alakuló közgyűlésen, amelyet Buziaşon tartottak, elfogadták az alapszabályokat és kimondták, hogy a működést nyomban megkezdik. Az alakulást egész Timismegye területére mondták ki, mert más községek szőlőtermelői között máris hajlandóság mutatkozik a csatlakozásra. A vezetőséget a következőképpen alakították meg: elnök Blidariu Pavel, alelnök Chvalibok Gyula, titkár Giuca Nicolae, pénztáros Türk Károly, választmányi tagok Russu Demeter, Ramneantu Jon, Dobosan Jon és Zwick Károly.

A termelők és pékek kívánságai a buzaértékesítési rendelettel kapcsolatban. A buzaértékesítési rendelet biztosítani kívánja a termelőnek munkája gyümölcsét és ezért tiszteletreméltó. De egyes intézkedések olyan homályosak, hogy félreértésre adnak alkalmat. A termelők elégedetlenek, mert buzájukért csakis egyféle lisztet kaphatnak és a fehér lisztet nekik is drága pénzben kereskedelmi malmokban kell majd megvenni. A malmok és pékiparosok emlékiratot terjesztettek a miniszter elé és ebben felsorolják sérelmeiket. Rámutatnak arra, hogy a rendelet nem tartalmaz utasításokat, vajjon egy kiló lisztből milyen mennyiségű kenyert lehet előállítani. Nem találják helyesnek azt a rendelkezést sem, hogy a pékműhelyeket ötven ezer lei pénzüntetéssel sujthatják és hosszabb időre be is zárhatják, ha egyet-

len kenyérről is hiányzik a kenyérbélyeg. Ezért követelik, állapítsák meg, mennyi kenyér állítható elő egy kiló lisztből és módosítsák a kenyérbélyeg használatára vonatkozó szakaszt is. Nem tudják továbbá, hogy a házisütésű kenyérré, amelyet a pék csak kisüt, kelle szintén bélyeg. Végül annak a megállapítását sürgették, hogy milyen bélyeget kell ragasztani azokra a kenyerekre, amelyeknek sulya kevesebb, mint egy kiló.

Élénk a forgalom a buza piacon. A bánsági gabonapiac élénk üzleti forgalom mellett barátságos irányzat uralkodik.

Élénk a forgalom a buza piacon. A bánsági gabonapiac élénk üzleti forgalom mellett barátságos irányzat uralkodik. A piaci árak a következők: ujbuzza 360, óbuzza 350, tengeri 290, zab 250, takarmányárpa 210, korp 270, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 700, magyalmi liszt 720, tökmag 900, bánsági repce 650, káposztarepce 700 lei.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 6.60-6.90, svájci frank 32.55-33.40, belgas 17-18, angol font 502-507, olasz lira 8.30-9.90, török font 78-81, dollár 99-110, német márka 38-40, hollandi forint 67-69, cseh korona 4-4.50, magyar pengő 24-26, osztrák schilling 23-24.60, zloty 18.80-19.50, szerb dinár 2.90-3.30.

Valuták szabadforgalmi árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 10-11, svájci frank 53-54, belgas 28-30, dollár 161-165, angol font 855-865, olasz lira 11-11.50, német márka 43-45, hollandi forint 115-120, cseh korona 6.40-6.60, osztrák schilling 33-34, zloty 25-27, magyar pengő 32-33, dinár 3.30-3.60, török font 120-125, Napoleon-arany 1145-1150, arany font 1400-1445.

Félegyházi András:

Lakodalom van a mi utcánkba... Élethöz vőfélyverssekkel

35 Mindazok a fiatal párok, akik a reggeli mise keretében gyóntak és áldoztak, megint együtt voltak a városházán az anyakönyvi hivatalban. Molnár Bandi városi tanácsnok, aki Szerelmehegyi polgármester megbízásából végezte a polgári házasságkötéseket, adta sorban össze őket. Beírta a nevüket egy nagy könyvbe, aztán előbb a vőlegényt, majd a menyasszonyt kérdezte meg, hogy akarnak-e egymással házasságra lépni. Ezek természetesen igennel válaszoltak, mire a tanácsnok kijelentette, hogy ők most már a törvény értelmében házastársak. Még aláírták a nagy anyakönyvet és máris sorra került utánuk a következő pár.

Tajti Pali és Felvégi Szabó Erzsi is hamarosan keresztületes a polgári házasságkötésen. Alig volt idejük megbámulni azt a széles nemzetiszínű selyemszalagot, amely Molnár Bandi jobb válláról a bal csipőjéig terjedt és máris elhangzott a kijelentés:

— A törvény erejénél fogva most már férj és feleség vagytok.

Kaptak egy cédulát, amelynek alapján a pap a templomi esketést végrehajtja és máris kint voltak az anyakönyvi irodából.

Tajti Pali most már elkísérte Erzsit a

Felvégi Szabó portáig. Egyedül mentek, mert a két násznagy, még a városháza kapujában bucsuzott el tőlük. Móra Márton, Erzsi násznagya, hazament a Daru-utcába, Szomor József pedig, aki a vőlegény násznagya volt, a Kalmár-kápolna közelében levő lakására ballagott.

Nem sokat beszélgettek az ifjonti házassok az uton. Eltöltötte őket az a mérhetetlen boldogság, melyet az egymáshoz való közelség erjesztett bennük. Mentek, mentek, alig beszéltek, csak olykor lopva tekintettek egymásra. Ilyenkor az egyik mindig rajtakapta a másikat, hogy ugyanabban a minutában az is rája pillantott. Amikor néha menés közben egymáshoz ért a könyökük, mintha tüzes szikra pattanását érezték volna.

Az időjárás már eléggé csipős volt ezen az utolsó novemberi vasárnapon. A földet megkeményítette a fagy. Az utcai folyókákon a sekély vizet fehér jégkéreg borította. A fák kopár ágain és a háztetőkön még ott ezüstölt a dér és a zuzmára, mert a téli napnak nem volt elég ereje ahhoz, hogy megolvassza. Az ártézi kutak közelében az előző esti vízméréskor elfecsérelt és szertefolyt vízből lett fényes jégsávon a reggeli miséről hazafelé tartó fiuk iringáltak. Hej, ilyenkor télen, amikor még nincsen hó, hogy hőembert lehessen csinálni, vagy pedig hógolyókat dobálni, a fiuk legnagyobb mulatsága az iringálás. Kopik ugyan a kis csizma talpa erősen, meg is veri érte a lurkókat hol az apjuk, hol az anyjuk, de azért oda se neki! Az iringálásnak nagyon örvendeznek ugy ők, mint pedig a csizmadia és a suszter, aki majd új talpat tesz a lábukra.

Tajti Pali az Erzsi mellett haladva ész-

rejtett, hogy tiz-tizenkét év előtt maga is így csuszált az utcai jégpáztákon.

— Hallod-e, Erzsi lelkem, — mondotta vele valami incselkedő pajkosság — néhány esztendő múlva a mi fiunk is így iringálózni maj.

— Ne beszíjj ilyeneket, — fakadt ki a leány, akinek orcáján a szemérmesség kétfelől lángot gyújtott — mer mingyár itt hagylak ám.

Mintha be is akarná váltani fenyegetését, fűrgé lépéssel előre szökött egyet, hogy majdnem egy rőf választotta el Paltól, akinek majdnem métereset kellett lépnie, hogy utoléjre.

— Ne haragudj, rózsám, — kérlelte. Hát az nem is haragudt, mert a Pali iménti mondanán rágódott a gondolata és majdnem szípigó hangon uttofta:

— Jaj, deho is engedem a jégre iringálni a drágalátost, ho még majd eltörtön az a gyengecsontu lábacskája a szentemnek és egész világleletbe nyomorék maradjon a lelkem, mint a Inoka Laciék kis Adámkája.

A szemében könny jelent meg, amelyet gyorsan sietett heszkenőjével letörölni.

Pali nem szólt, de gondolta magában: — Hiába vigyáz az anya a fiugyerekre, ha a játszani akar. Még ha az asztalláshoz köti, akkó is elmén a többivel, ha híjják. Engem is eitiltott mindig a szülőanyám az iringalástu és mégis én vótam ott mindig a fővezír.

Dehogy is mondotta volna ki ezeket a gondolatokat. Nem akarta Erzsit se megharagítani, se busítani. Már most remélte azonban, hogy az ő fia éppen olyan eleven gyerek lesz, minő ő volt.

Egyszerre másról kezdett beszélni:

— Tudod-e, te, Erzsi, hogy én má hat éves korom óta ismerlek?

— Én meg ismerlek, amióta az eszemet tom.

— Persze, mer akkó két esztendősvótá, mikő először láttalak.

És Tajti Palinak most egyszerre eszébe jutott az első találkozás minden részlete. Tavasz napon volt. Néhány nap előtt nagyvásár volt és vásárfiában nagy gumilabdát kapott. Ezzel a labdával csatangolt a városban az utcákon. Dobálta a magasba és aztán elkapta. Éppen Felvégi Szabóék háza előtt járt, amikor a dobás valahogyan ferdén ment felfelé és annak az volt a következménye, hogy a labda az udvarra repült. Nem sokat gondolkozott és megnyomta a kisajtó kilincsét, hogy beszaladjon a labdáért. Azonban alig nyitotta ki az ajtót csak arasznyira, mikor odabent irtóztató kutyaugatás arra kész-tette, hogy sietve tegye be ismét a kisajtót kívülről. Akkoriban a legtöbb félegyházi ház udvarában szabadon járt-kelt a házőrző kutya. Ezek közül egy sem volt olyan jámbor fajta, hogy bárkit beengedett volna. Ha valaki bemevészkedett volna idegen udvarra, arról a házőrző kutya leszedte volna a bő gatyát, vagy a feszes nadrágot aszerint, hogy az illető miben járt. A hat éves kis Tajti Pali se tartotta tanácsosnak, hogy szembe-szálljon Felvégi Szabóék mérges Bodrijával és azért félegyházi szokás szerint az utcaajtó előtt megállott és torkszakadtából kiáltozott:

— Gyűjjenek ki, megharap a kutya-a-a! Gyűjjenek ki, megharap a kutya-a-a-a!

(Folyt. köv.)

Apróhirdetése

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Egyes szó ára 3 lei; vastagabb betűvel 5 lei. Állástkeresők szavankint 2 lejt fizetnek. Jellegű hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jellegével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetéseket felvevő Cetrat: Déli Hírnapló kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu & Fabrică. Kardostrafik, Piața Traian és Str. Mercurosarok. Principele Carol: Marchtrafik, Piața Kútul. A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő.

Oklatás

Főtávközgára előkészítés

uj, bevált módszer alapján, francia, nemet, számtan és kereskedelmi tárgyakból. Cim: Jachan könyvkereskedés, I., Bánáti Ban: egyesület-palota (színház mellett). Telefon 17-85. (4397)

Főtávközgára: lelkiismeretesen előkészít vizsgaelőkészítésben nagy gyakorlattal bíró hölgy, elsősorban román nyelv és irodalom-ból, franciából, történelemből stb. Cim: I., Bulev. Regina Maria 3. II. em. 6 ajtó. Ertekezni lehet minden délután 4—6 óra között. Edigi sikere: garantálják az eredményt.

Javítóvizsgára

előkészít tanítójelölt. Cim a kiadóban. (4470)

Magyar könyvkiadások!

A Deli Hírnapló előfizetőinek kedvezmény!

Aszlányi: Előszó a házassághoz
Barabás: Gazdátlan asszony
Fallada: Repülő írrok
Gulácsy: Főregteteg
Halász: Öt világrész magyar vándorai
Illyés: Puszták vége
Krnfi: Az éhség legyőzői
Megyeri: A szerelem a szerelmeseke
Nagy: Budapest nagykévéház
Nagyiványi: Moszkvai lányok
Somogyvári: És mégis élünk
Szilárd: Szép vagy diákélet
Szönyi: Telihold
Vaszary: Vigyázz, ha jön a nő
Zsolt: A dunaparti nő

Könyvnap áron kaphatók a

CULTURA

könyvkereskedésben
Timisoara IV., Bulev. Carol 16.
Telefon: 15-07

Prefectura Judetului Timis-Torontal
Serviciul economic

Nr. 11254/1936

Publicatiune

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în ziua de **27 Iulie 1936**, ora 17 p. m., se va ține în localul Prefecturii de Timis-Torontal din orașul Timisoara a treia licitație publică pentru procurarea rechizitelor de birou necesare serviciilor prefecturii județului în cursul anului financiar 1936/37.

Suma disponibilă pentru procurarea acestor rechizite este de Lei 75.000

Licitație se va ține în conformitate cu art. 88—110 inclusiv din legea contabilității publice, regulamentul O. C. L. și normele publicate în Monitorul Oficial Nr. 127 din 4. iunie 1931.

Toate persoanele, cari vor lua parte la licitație, vor depune pe lângă ofertă și o garanție provizorie de 5 la sută din valoarea ofertei. Iar oferta se va face numai în conformitate cu devizul și caetul de sarcini, cari pot fi văzute în fiecare zi de lucru în orele de serviciu la Serviciul economic al Prefecturii.

Timisoara, la 14 Iulie 1936,

p. Prefect: **Dr. Ionescu m. p.** p. Subprefect: **Moise m. p.**

Alkalmazás

Mindenes

aki a főzéshez ért, azonnal felvétetik. Cim: Str. Mircea Voda 3.

Állást keres

32 éves

erőteljes férfi, bármilyen munkát elvállal. Vendéglőben esetleg csapos, vagy háziiszegai teendőket is ellátná. Timisoara I., Str. Galati 4. Szabó Imréné. (4412)

Kereskedőség

gyakorlattal, állást keres. Cimeket „Ügyes” jellegére a kiadóba kérek. (4471)

Pénzbeszedő

feltétlen megbízható, alkalmazást keres. Szíves megkereséseket „Becsület” jellegére a kiadóba kérek. (4472)

Raktárnok

vagy ehhez hasonló állást keresek. Bővebbet a kiadóba. (4473)

Az ország egyetlen vendéglátó
pári szaklapja

Gazeta Restauratorilor și Hotelierilor Vendéglősök és Szállodások Lapja

Timisoara I., Strada Caruso 3
megjelenik minden szombaton.
Ott kell legyen minden vendég-
iparos asztalán

Adás-vétel

Eladó

313 négyzetlő háztelek. IV., Ioachim Bradin. Casier perceptia I-a. (4255)

Casse és Ford

traktorok, valamint 6 és 8 HP magánjárók, azonnalra kaphatók. Friedrich Testvérek, Timisoara IV., Str. Viitor 1. (4468)

Előszoba

garderobszekrény, megvételre kerestetik. Cimeket kérem „Vétel” jellegére a kiadóba leadni. (4469)

Modern háló

használt, de jó karban lévő, megvételre keresek. Cimeket kérek ármegjelöléssel a kiadóba „Jókarban lévő” jellegére leadni. (4476)

Jégszekrény

2 ajtós, háztartás részére, javítható állapotban, igen olcsón eladó. Megtekinthető délután 5 óráig. IV., Ion Brătianu-utca 29 sz. III. em. 2. ajtó. (4386)

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-téle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpudert három színben. Kapható kizárólag a
Városi Gyógyszertárban
a „Fekete Sasnax” I., Piața I. C. Brătianu

1936. LIPCSEI ŐSZVÁSÁR

Augusztus 30-tól szeptember 3-ig

60 százalék utazási kedvezmény
az összes német birodalmi vasutakon!

Felvilágosítást nyújt:
Angerbauer Jenő, tb. képviselő, Timisoara I.,
Str. Gen. Praporgescu 2. Telefon 70

Leipziger Messamt / Leipzig / Deutschland

Megsokszorozza keresetét, ha a

Növényvédelem és Kertészet

tanácsai alapján kezeli

gyümölcsösét,
kertjét,
szőlőjét,
gazdaságát.

Előfizetési árak (mindkét lapra együtt):
negyedévre 100— lei
félévre 200— lei
egész évre 400— lei

Kedvezményes szakkönyv-akció az előfizetőknek:

Aki előfizet a Növényvédelemre, alábbi

4 könyvet

Horn: Gyümölcsfák nyeseése — Urbányi: Gyümölcsfák betegségei — Jécsai: Hogyan készítsük el virágos kertünket — Sántha: Szőlő kártevői

önköltségi áron 80— leiért kapják.

Még ma kérjen ingyen mutatóványszámot (5 lei bélyeg beklü-dése ellenében) a DÉLI HIRLAP kiadóhivatalától, Timisoara.

Előfizetést megrendelését azonnal intézzük.

Lakás

1 szobás

fűdősobás lakást, szeptember 1-re keresek Cimeket „Házaspár” jellegére a kiadóba k r.k. (447)

2 szobás

fűdősobás, előszobás lakás a IV-ik kerület elején, kerestetik. Cimeket kérek a kiadóba leadni. (447)

A Temesvári Bank épületében

modern 2- és 3 szobás lakás

kiadó. Bővebbet a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. házközvetőségénél

Különítele

Olcson

befon nádszékeket egy vak. II., Str. Glor. 9. Adam Willwerth. (4382)

Camera de Comerț și de Industrie
din Timisoara

AVIZ

Se aduce la cunoștința generală tuturor comercianților de vite și măcelarilor din județul Timis-Torontal, că în conformitate cu art. 60 din legea burselor, capitolul VII. privitoare la oboare, numai acei comercianți și măcelari sunt în drept să execute cumpărări și vânzări de vite, cari își au înmatriculată firma la Oficiul Registrului de Comerț de pe lângă Camera de Comerț și de Industrie din Timisoara. Procuriști și mandatarii comercianților de vite și a măcelarilor numai în acel caz vor putea negocia în oboare, dacă au obținut în prealabil procura specială vizată de Comisia oborului Camerei de Comerț care va elibera un carnet de legitimație.

Se dă un termen până la 23 Iulie a. e. inclusiv tuturor vizitați mai sus de a-și înmatricula firma, pentru că în caz contrar vor fi supuși rigurilor art. 66 din Regulamentul Interior al Oborului precum și a Legii pentru înființarea unui registru al comerțului.

Conform art. 61 din Legea oboarelor pe lângă fiecare obor, târg, piște, rampe, vor funcționa și mijloacelor autorizate, cari se vor numi de Ministerul Industriei și Comerțului, după recomandarea Camerei de Comerț și Industrie.

Pentru a fi recomandat ca mijlocitor autorizat, candidatul trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- Să fie român, major și cu exercițiul drepturilor civile și politice
- să aibă sătășită legea de recrutare
- să posede cunoștințele necesare funcțiunii ce solicită
- să facă dovada, că se bucură de bună reputație și că nu a fost condamnat pentru bancruțul sau nu a suferit vre-o pedeapsă infamantă
- să depună o garanție de 1000 lei, care va servi exclusiv pentru acoperirea angajamentelor derivând din operațiunile funcțiunilor de mijlocitor.